

ANNUAL EXAMINATION 2020-21

Student's Name					
Date		Grade	VII	Roll No.	
Subject	SANSKRIT	Marks	80	Teacher's Sign	

अपठित-गद्यांश

प्र-1 अधोलिखितम् अनुच्छेदान् पठित्वा प्रदत्त-प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत

[10-MARKS]

1- गङ्गादेशस्य प्रमुखानदी। गङ्गायाः अपरं नाम भागीरथी। एषा नदी

हिमालयात् निर्गच्छति। एतस्यानद्याः तीरेबहवः तीर्थाः मुनीनाम् आश्रमाः च सन्ति। हरिद्वारनगरम् प्रसिद्धं तीर्थस्थानम् गंगानद्याः तटम् अलंकरोति। अत्र अनेकेः देवालयाः सन्ति। सायंकालस्य दृश्यम् तु अत्र अनुपमम् एव। भक्ताः गंगादेवीं श्रद्धया पूजयन्ति, प्रज्वलितान् दीपान् च नद्याः जले प्रवाहयन्ति। यदा प्रज्वलिताः दीपाः जलेषु तरन्ति, तदा एवं प्रतीयतेयत् ताराणां समूहः आकाशात् अवतीर्य पृथिव्याम् आगतः। गंगानदीपरमपावनानदीमन्यते।

(क)- एकपदेन उत्तरत -

- 1- देशस्य प्रमुखानदीका? -----
- 2- एषा नदीकस्मात् पर्वतात् निर्गच्छति? -----
- 3- भक्ताः गंगानदी कथम् पूजयन्ति? -----
- 4- भक्ताः कान् नद्याः जले प्रवाहयन्ति? -----
- 5- गंगा नदीकिम् मन्यते? -----

(ख)-वाक्यनिर्माण कुरुत-

- 1- नदी -----

2- हिमालय -----
3- तीर्थ -----

4- देवालय -----

प्र-2 मञ्जूषायाः सहायतया रिक्तस्थानानि पूरयित्वा अनुच्छेद कुरुत-

[10-MARKS]

1- मञ्जूषा- (भारतदेशस्य, नृत्यम्, आनन्देन, मुकुटम् , उपवनेषु, मनोहरः, राष्ट्रपक्षीः, वर्षाकाले, सर्पान् , शिखण्डी)

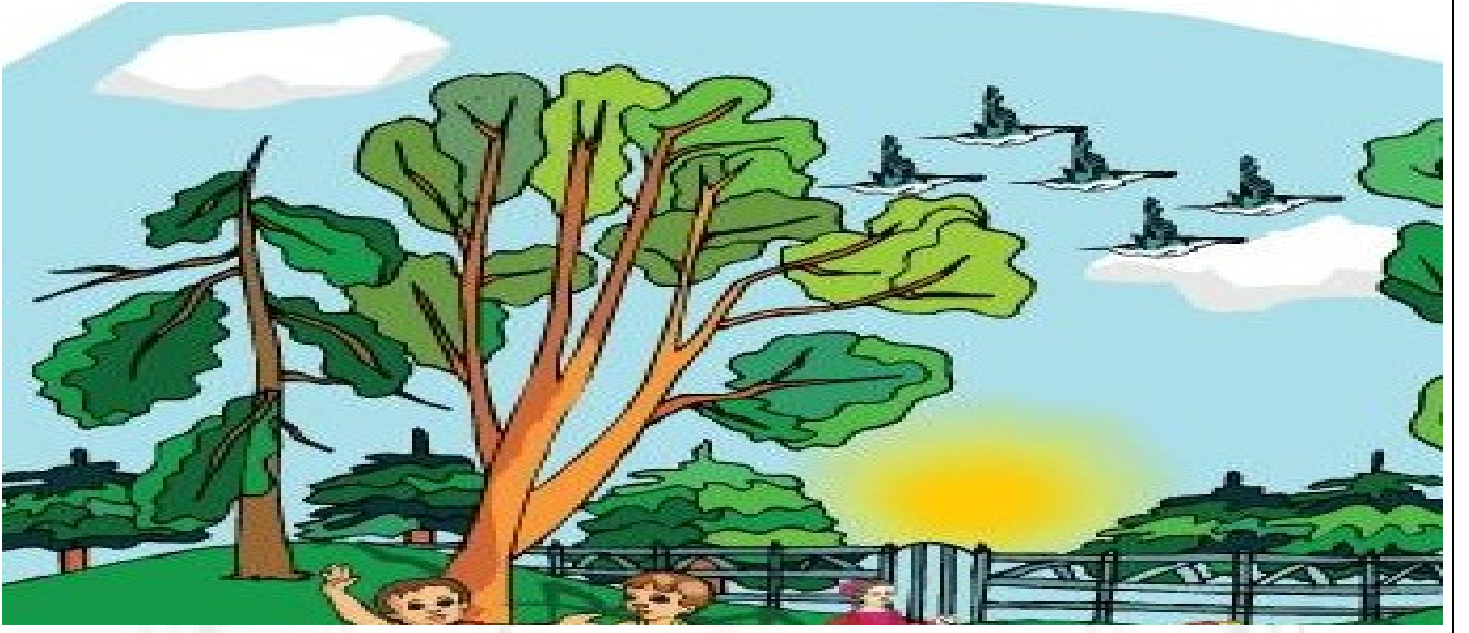
प्रत्येक - देशस्यकोऽपि ----- अस्ति। यथा श्येनः
अमेरिकादेशस्य, तथा मयूरः ----- राष्ट्रपक्षीः अस्ति। एषः
अतीव ----- पक्षी अस्ति।----- यदा एषः मेघान्
पश्यति तदा ----- नृत्यति। मयूरः सर्पान् खादति। एषः वनेषु ---
----- च वसति। मयूरस्य ----- दर्शनीयम् अस्ति।
अस्यमस्तकेशिखण्डः ----- इव शोभते, अत एव अस्यनाम -----
----- अपि अस्ति।

रचनात्मक-कार्यम्

प्र-3 चित्रं दृष्ट्वा मञ्जूषातः पदानि च प्रयुज्यवाक्यानि रचयत-

[10-MARKS]

1-मञ्जूषा- (खगाः, विकसन्ति, कमलानि, उदेति, क्रीडन्ति, डयन्ते, सूर्यः,
चित्रपतङ्गा, कूजन्ति, बालाः)

- 1- -----
- 2- -----
- 3- -----
- 4- -----
- 5- -----

प्र- 4 रेखाङ्कितानिपदानि आधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत-[10-MARKS]

1- पुष्पेषु चित्रपतङ्गाः डयन्ते।

उत्तर- -----

2- उष्ट्रः पृष्ठे भारं वहति।

उत्तर- -----

3- मालिनी दामुद्घाटयति।

उत्तर- -----

4- गजस्य वधेनैव मम दुःखम् अपसरेत्।

उत्तर- -----

5- काष्ठकूटः चञ्च्वागजस्यनयने स्फोटयिष्यति।

उत्तर- -----

6- कर्मकराःसेतोः निर्माणम् कुर्वन्ति।

उत्तर- -----

7- कालेनचटकायाःसन्ततिः जाता।

उत्तर- -----

8- चटकायाः नीडंभुविअपतत्।

उत्तर- -----

9-सलिलेनौकासेलति।

उत्तर- -----

10- धावनसमयेअश्वःकिमपि न खादति।

उत्तर- -----

व्याकरण

प्र-5 विलोमपदानिलिखत-

[5-MARKS]

- ग्रामम् -----
- सुखिन् -----
- मन्दम् -----
- नीचै -----
- पुरातनम् -----

प्र-6 समानार्थक पदानिलिखत-[5-MARKS]

- धरणी -----
- हरिणः -----

- विपिने -----
- सलिले -----
- मन्दिरे -----

प्र-7'आम' , 'न' इति लिखत-

[4-MARKS]

- 1-उष्ट्रः पृष्ठे भारं नवहति। -----
- 2- सिंहः नीचैः क्रोशति । -----
- 3- वने व्याघ्रः गर्जति। -----
- 4- हरिणः नवघासम् न खादति। -----

प्र- 8 अधोलिखितानि पदानि आधृत्य वाक्यानि रचयत-[6-MARKS]

- 1- प्रसन्न- -----
- 2- चटका:- -----
- 3- प्रातः- -----
- 4- सूर्य- -----
- 5- वसुधैव- -----
- 6- संस्कृत- -----

साहित्य

प्र-9 एकपदेन उत्तरत-

[15-MARKS]

- 1- वृक्षे का प्रतिवसतिस्म? -----
- 2- वृक्षस्य अधः कः आगतः? -----
- 3- गजःकेनशाखाम् अत्रोटयत्? -----
- 4- दर्शनायाः पुत्री कति वर्षीया आसीत्? -----
- 5- दर्शनायाः पुत्री कथं नृत्यति? -----

- 6- मक्षिकायाः मित्रं कः आसीत्? -----
- 7- का भाषा प्राचीनतमा? -----
- 8- कौटिल्येनरचितं शास्त्रं किम्? -----
- 9- कस्याः भाषायाः काव्यसौन्दर्यम् अनुपमम्? -----
- 10- कस्याः महतीजिज्ञासावर्तते? -----
- 11- मन्त्री किमर्थम् आगच्छति? -----
- 12- सेतोःनिर्माणं केअकूर्वन्? -----
- 13- काविहसति? -----
- 14- किम् विकसति? -----
- 15- हरिणः किं खादति? -----

प्र-10 श्लोकांशान् योजयत्-

[5 -MARKS]

1- 1- उष्ट्रः तुङ्गः	क- क्षिप्रं धावति।
2- पृष्ठे प्रचुरं	ख- भल्लुकमिमं करालम्।
3- घोटकराजः	ग- मन्दं गच्छति।
4- धावनसमये	घ- भारं निवहति।।
5- पश्यत	ङ- किमपि न खादति।।

उत्तर- (1-----, 2-----, 3-----, 4-----, 5-----)